

صفة العمرة لابن باز

უმრას ფორმა

აბდულ-აზიზ ბინ აბდულლაჰ ბინ ბააზ

ბროშურა "უმრას ფორმა", ავტორი შეიხ აბდულ-აზიზ იბნ ბააზ (აღლაჰმა შეიწყალოს ის), ხსნის უმრას რიტუალებს მარტივი და გასაგები სტილით, რათა იყოს პრაქტიკული გზამკვლევი, რომელიც დაეხმარება მუსლიმს თავისი თაყვანისცემის შიშითა და სიმარტივით შესრულებაში. მას თან ახლავს რიტუალების შესაბამისი დუა და ზიქრი ყოველი ეტაპისთვის.

უმრას ფორმა

ავტორი

აბდულ-აზიზ ბინ აბდულლაჰ ბინ ბააზ

ქება-დიდება ალლაჰს, ერთადერთს, დალოცვა და მშვიდობა მის მონას და შუამავალს, და შემდეგ,

მოკლე გზავნილი უმრას რიტუალების შესახებ და მკითხველისთვის ამის განმარტება ასეთია:

1. როდესაც ადამიანი, რომელიც აპირებს უმრას შესრულებას, მიადგება მიიყათს,

სასურველია, რომ იგი განიბანოს (გაკეთოს ღუსლი) და გაიწმინდოს. ასე უნდა მოიქცეს ქალიც, თუნდაც იგი იყოს მენსტრუაციის ან ნიფასის (მშობიარობის შემდგომი სისხლდენის) მდგომარეობაში. თუმცა, მას ეკრძალება ტავაფის (ქაბის ირგვლივ შემოვლის) შესრულება მანამ, სანამ არ განიწმინდება და არ განიბანება.

კაცს შეუძლია მოიპკუროს სუნამო სხეულზე, მაგრამ არა იჰრამის ტანსაცმელზე. თუ მას მიიყათთან დიდი განზანვის შესრულების შესაძლებლობა არ აქვს — ეს არ არის ცოდვა. თუმცა სასურველია, რომ მექქაში ჩასვლისას, ტავაფის დაწყებამდე, შეძლებისდაგვარად განიბანოს.

კაცი იძრობს მთელ შეკერილ ტანსაცმელს და იცვამს იზარსა და რიდას, სასურველია, რომ ეს ნაჭრები იყოს თეთრი და სუფთა.

ქალი იჰრამში შედის თავის ჩვეულებრივ ტანსაცმელში, ის არ უნდა იყოს მორთული, ყურადღების მიმპყრობი, ვიწრო ან გამჭვირვალე.

შემდეგ კაცი გულში განიზრახავს, რომ შევიდეს უმრას შესრულების მიზნით და ენით ამბობს: „ლაბბაიქა უმრათან“ ან „აღლაჰუმმა ლაბბაიქა უმრათან“. თუ მუჰრიმი შიშობს, რომ ვერ შეძლებს რიტუალის შესრულებას ავადმყოფობის, მტრის შიშის ან სხვა მსგავსი მიზეზის გამო, შარიათით ნებადართულია, რომ იჰრამში შესვლისას გააკეთოს პირობა და თქვას:

«فَإِنْ حَبَسَنِي حَاسٍ، فَمَجِلَى حَيْثُ حَبَسْتَنِي».

«თუ რაიმე შემაკავებს, მაშინ ჩემი გამოსვლა იჰრამიდან იქნება იქ, სადაც შემაკავებს» დუბაა' ბინთ ზუბაირის, აღლაჰი იყოს კმაყოფილი მისით, ჰადისი¹.

შემდეგ წარმოთქვამს თალბიას ისე, როგორც ამას მოციქული მუჰამმადი (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) ამბობდა, და ეს არის:

«لَّيْسَ إِلَهُكَ إِلَّا اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»

«შენ წინაშე ვარ, ო აღლაჰ, შენს წინაშე ვარ! შენსწინ ვარ, შენ არ გყავს თანამოზიარე, შენს წინ ვარ! უდიდესი ქება, წყალობა და მეუფება შენ გეკუთვნის, შენ არ გყავს თანამოზიარე». მან

¹ აღ-ბაიჰაყის ას-სუნან აღ-ჟებრა ნომრით (10117).

ხშირად უნდა წარმოთქვას ეს თაღბია, ასევე ხშირად ახსენოს დიდებული ალლაჰი და ილოცოს, სანამ არ მივა ქააბასთან.

(კაცები ხმამაღლა წარმოთქვამენ, ხოლო ქალები – დაბალი ხმით, როგორც ეს გააკეთეს საჰაბებმა (ალლაჰი იყოს მათით კმაყოფილი)

როცა მლოცველი მიაღწევს ქააბას, წყვეტს თაღბიას თქმას, შემდეგ მიდის შავი ქვისკენ, დგება მის წინ, ეხება მას მარჯვენა ხელით და კოცნის, თუ ამის შესაძლებლობა ექნება, ისე რომ ხალხს არ ავნოს. შეხებისას ამბობს: „ბისმილლაჰ, ვა ალლაჰუ აქბარ“. თუ კოცნა გაუჭირდება, შეეხება ხელით, ჯოხით ან მსგავსი რამით და აკოცებს იმას, რითაც შეეხო. თუ შეხებაც გაუჭირდება, მიანიშნებს მისკენ და ამბობს: „ალლაჰუ აქბარ“, მაგრამ არ კოცნის იმას, რითაც მიუთითა.

ტავაფის სწორად შესრულებისთვის აუცილებელია, რომ მლოცველი იყოს სუფთა მდგომარეობაში, როგორც მცირე, ისე დიდი უწმინდურობისგან განზავილი, რადგან ტავაფი

ლოცვას ჰგავს, მხოლოდ იმ განსხვავებით, რომ ტავაფისას საუბარი ნებადართულია.

მლოცველი ტოვებს ქაბას მარცხენა მხარეს და ტრიალებს მის ირგვლივ შვიდჯერ. როცა მიაღება იემენურ კუთხეს, შეეხოს მას მარჯვენა ხელით, თუ შეძლებს და თქვას: "ზისმილლაჰ ვა ალლაჰუ აქბარ", მაგრამ არ აკოცოს მას. თუ შეეხება გაუჭირდება, გაუშვას და განაგრძოს ტავაფი ისე, რომ არ ანიშნოს მასზე და არ თქვას „ალლაჰუ აქბარ“, რადგან ასეთი რამ შუამავლისგან (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) არ გადმოცემულა.

რაც შეეხება შავ ქვას, ყოველ ჯერზე, როცა მის წინ ჩაივლის, შეეხოს და აკოცოს მას, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ. ხოლო თუ ამას ვერ შეძლებს — მიანიშნოს მისკენ და თქვას "ალლაჰუ აქბარ". სასურველია, რომ კაცი მისვლის ტავაფის პირველი სამი წრის დროს გააკეთოს რამლი, რაც ნიშნავს სწრაფ სიარულს მოკლე ნაბიჯებით. ეს რჩევა მხოლოდ კაცებს ეხებათ.

ასევე სასურველია, რომ კაცმა მისვლის ტავაფის ყველა წრეში გააკეთოს იდტიბა' — რაც ნიშნავს მარჯვენა მხრის გამოჩენას, ისე რომ იპრამის ზედა ნაწილი გადაყვანილი აქვს მარჯვენა მკლავის ქვეშ და გადაფარებული მარცხენა მხარზე. იდტიბა' ნიშნავს: როდესაც პილიგრიმი თავისი იპრამის ზედა ნაწილის (რიდას) შუა ნაწილს ატარებს მარჯვენა ილლიის ქვემოდან, და ორივე ბოლო გადაჰყავს მარცხენა მხარზე — ისე, რომ მარჯვენა მხარი გახდილი რჩება, ხოლო მარცხენა დაფარულია.

სასურველია ტავაფის ყველა წრეში გაახშიროს ზიქრი დიდებული ალლაჰის და დუა იმ სიტყვებით, რაც გაუადვილდება.

ტავაფის დროს არ არსებობს განსაზღვრული, სპეციფიური დუა ან ზიქრი. მლოცველმა უნდა გააკეთოს დუა და ზიქრი იმ სიტყვებით, რაც მისთვის იოლია. ხოლო ორ კუთხეს (იემენურსა და შავ ქვას) შორის ამბობს:

﴿...رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

«ღმერთო ჩვენო, მოგვმადლე სიკეთე ამქვეყნად და სიკეთე – იმქვეყნადაც, და დაგვიფარე სატანჯველისგან ცეცხლისა» [ალ-ბაყარა: 201]. ყოველ წრეში (ამბობს ამას), რადგან ეს მტკიცედ გადმოცემულია შუამავლისგან (აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას).

მეშვიდე წრეზე მთავრდება შავი ქვის შეხებით და კოცნით, თუ ამის შესაძლებლობა აქვს, ან მისკენ მინიშნებითა და თაქბირების თქმით, როგორც ზემოთ იყო განმარტებული. ტავაფის დასრულების შემდეგ კაცი იცვამს ზედა ნაჭერს ისე, რომ იგი იყოს გადაფარებული ორივე მხარზე და მისი ბოლოები გადმოსდიოდეს მკერდზე.

ტავაფის დასრულების შემდეგ სასურველია ორ რაქათიანი ლოცვის შესრულება მაყამ იბრაჰიმის უკან, თუ ამის შესაძლებლობა ექნება. ხოლო თუ ვერ შეძლებს — ის აღავლენს ამ ორ რაქათს მეჩეთის ნებისმიერ ადგილას. ამ ორ რაქათში ალ-ფათიხას შემდეგ კითხულობს:

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ 1﴾

{უთხარი: ჰეი, ურწმუნოებო}, ალ-
ქააფირუნი: პირველ რაქათში და

{قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ 1}

"თქვი: იგია, ალლაჰი ერთადერთი! [ალ-
იხლას: 1] მეორე რაქათში კითხულობს მეორე
სურას, რაც საუკეთესოდ მიიჩნევა. თუმცა, თუ
სხვა სურას წაიკითხავს პრობლემა არ არის.
შემდეგ, როცა დაასრულებს ამ ორ რაქათს
სალამით, მიემართება შავ ქვას და, თუ შეძლებს,
შეეხება მას მარჯვენა ხელით. სუნნაა ტავაფის
ორი რაქათის ლოცვის შემდეგ ზამზამის წყლის
დალევა, თუ ამის შესაძლებლობა არსებობს.

შემდეგ მლოცველი გამოდის საფაზე, ადის
მასზე (თუ შეძლებს), ან დგება მის მახლობლად
— ასვლა უფრო სასურველია, თუ ამის
შესაძლებლობა აქვს. იწყებს საფათი და ამბობს
დასაწყისში: ვიწყებთ იმით, რითაც ალლაჰმა
დაიწყო, და კითხულობს უზენაესი ალლაჰის
სიტყვებს:

{إِنَّ الْأَصْفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ...}

ლუქველად, ას-საფა და მარვა ალლაჰის
ნიშნებიდანაა] [ალ-ბაყარა: 158].

როგორც მოიქცა მოციქული ალლაჰის ლოცვა
და მშვიდობა მას. შემდეგ მლოცველი აკეთებს
დუას და ადიდებს ალლაჰს სამჯერ.

"اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ وَلِلَّهِ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ
لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ
أَنْجَزَ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَرَمَ الْأَخْزَابَ وَحْدَهُ"،

«ალლაჰუ აქბარ, ალლაჰუ აქბარ! არ არსებობს
ღვთაება ალლაჰის გარდა. ალლაჰუ აქბარ,
ალლაჰუ აქბარ და მხოლოდ ალლაჰს ეკუთვნის
ქება-დიდება. არ არსებობს ღვთაება, გარდა
ერთადერთი ალლაჰისა, რომელსაც არ ჰყავს
თანამოზიარე. მას ეკუთვნის მეფობა და მასვე
ეკუთვნის ქება, და ის ყოვლისშემძლეა. არ
არსებობს ღვთაება, გარდა ერთადერთი
ალლაჰისა, მან აღასრულა თავისი დაპირება,
დაეხმარა თავის მონას და მხოლოდ მან
დაამარცხა მტრების გაერთიანებები»¹. შემდეგ
მლოცველი ამბობს დუას იმ სიტყვებით, რაც
შეუძლია, და შემდეგ სამჯერ იმეორებს ზიქრსა
და დუას, ასე იყო შუამავლის (ალლაჰის ლოცვა
და მშვიდობა მას) სუნნა, ყიბლას მიმართ

¹ გადმოსცა მუსლიმმა (1218).

მოტრიალებულ მდგომარეობაში. ამის შემდეგ ჩამოვა მაღლობიდან და გაეშურება მარვას გორაკისკენ, სანამ პირველ ნიშანს არ მიაღწევს, როცა მიაღწევს პირველ ნიშანს მამაკაცები აუჩქარებენ სვლას, სანამ მეორე ნიშანს არ მიაღწევენ.

რაც შეეხება ქალს, მისთვის არ არის დადგენილი სა'იში დაჩქარება, რადგან ამის საფუძველი არც შუამავლის (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) ჰადისებში ჩანს და არც ამას აკეთებდნენ ქალები, და რადგან ქალი დაფარულია. შემდეგ მლოცველი მიდის მარვაზე, ადის მასზე ან ჩერდება მის მახლობლად — ასვლა უფრო სასურველია, თუ შეძლებს.

მარვაზე ამბობს და იქცევა ისე, როგორც ეს გააკეთა საფაზე,

(გარდა იმისა, რომ აღარ აკეთებს დუას და აღარ ამბობს: "ვიწყებთ იმით, რითაც ალლაჰმა დაიწყო". ასე მოქმედებს შვიდჯერ — ერთი გავლა ითვლება ერთ წრედ და დაბრუნებაც ითვლება ერთ წრედ. ვისაც სა'ის შესრულება

ცხენით ან რაიმე სატრანსპორტო საშუალებით სჭირდება პრობლემად არ ითვლება, განსაკუთრებით აუცილებლობის შემთხვევაში.

სასურველია, რომ სა'ის შესრულებისას ხშირად მოიხსენიოს ალლაჰი და აკეთოს ზიქრი, მისთვის შესაძლებელი სიტყვებით და იმყოფებოდეს სუფთა მდგომარეობაში როგორც მცირე, ისე დიდი უწმინდურობისგან განზნაილი.

და თუ სა'ი შეასრულა არა სუფთა მდგომარეობაში ეს მაინც ჩაეთვლება. როცა სა'ი დასრულდება, კაცი ან სრულად იპარსავს თმას თავზე, ან მთლიანად შეიჭრის, ხოლო პარსვა უპირატესად ითვლება.

თუ მისი მეექვსეში ჩასვლა ახლოს არის ჰაჯობის დროსთან, მისთვის უპირატესია თმის დამოკლება და არა პარსვა, რათა ჰაჯობის დროს შეძლოს დარჩენილი თმის გაპარსვა.

ქალი კი იკრავს თმას და აჭრის მას იმდენს, რამდენსაც ფრჩხილის წვერი შეადგენს ან ნაკლებს. როცა მუჰრიმი ზემოთხსენებულ

ქმედებებს შეასრულებს — მისი უმრა დასრულებულად ითვლება, ქება დიდება ალლაჰს.

და მისთვის ნებადართული ხდება ყველაფერი, რაც იჰრამის მდგომარეობაში აკრძალული იყო. მოციქული (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) არ აღავლენდა ორ რაქათიან ლოცვას უმრას დასრულების შემდეგ, ამიტომ ვინც ეს სურს, დაე მოიქცეს ისე, როგორც მან მოიქცა.

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ
اللَّهَ كَثِيرًا ۝ 21﴾

{ვფიცავ, კარგი მაგალითი იყო თქვენთვის ალლაჰის შუამავალში, იმათთვის, ვინც ისწრაფვოდა ალლაჰისკენ და უკანასკნელი დღისკენ და ხშირად ახსენებდა ალლაჰს!} [ალ-აჰზაბ: 21].

ალლაჰმა მოგვცეს ჩვენ და ჩვენს მუსლიმ ძმებს რელიგიის ღრმა გაგება, მასზე მტკიცედ დგომა და ჩვენგან ყველასი საქმეების მიღება. მართლაც, ის არის უხვი და კეთილმოქმედი.

აღლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მის მსახურს და შუამავალს, ჩვენს მოციქულ მუჰამადს, მის ოჯახს, მის საჰაბებს და მასზე სიკეთით მიმყოფთ.

საუდის არაბეთის სამეფოს ყოფილი მთავარი მუფთი, მმართველი სწავლულების საბჭოსა და სამეცნიერო კვლევებისა და ფეთვების კომიტეტის თავმჯდომარე — აბდულაზიზ ბინ აბდულლაჰ ბინ ბააზ, აღლაჰმა შეიწყალოს ის.

Index

უმრას ფორმა	2
-------------------	---

ka405v2.0 - 06/09/2026